

Платіжний баланс у квітні 2025 року

(за попередніми даними^{1, 2}, за методологією шостого видання

Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції)

Дефіцит поточного рахунку платіжного балансу скоротився до 1.1 млрд дол. США (порівняно з дефіцитом 1.9 млрд дол. США у квітні 2024 року) насамперед за рахунок надходження грантів від міжнародних партнерів на суму 1.7 млрд дол. США (відсутні у квітні минулого року). Водночас від'ємне сальдо торгівлі товарами розширилося за рахунок одночасного зростання імпорту та зниження експорту. Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 2.7 млрд дол. США (у квітні 2024 року – 1.5 млрд дол. США).

За січень – квітень 2025 року дефіцит поточного рахунку становив 6.8 млрд дол. США (за січень – квітень 2024 року – 5.3 млрд дол. США). Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 10.6 млрд дол. США (за чотири місяці 2024 року – 4.7 млрд дол. США).

Експорт товарів³ скоротився на 7.7% (у березні 2025 року збільшився на 5.6%), **імпорт товарів зріс на 8.8%** (у березні 2025 року – на 21.4%). Порівняно з попереднім місяцем експорт товарів зменшився на 8.9%, а їх імпорт – на 10.2%.

Обсяги експорту товарів становили 3.1 млрд дол. США. Падіння було забезпечено здебільшого скороченням експорту **продовольчих товарів** на 14.9% (порівняно з березнем на – 11.7%) насамперед за рахунок зернових культур (на 46.7%) та продуктів харчової промисловості (на 7.5%). Водночас зріс експорт олій та жирів (на 18.2%), насіння олійних культур (на 47.4%) та м'ясо-молочних продуктів (на 17.9%).

Також скоротився експорт:

мінеральних продуктів (у т. ч. руд)	– на 23.1% (порівняно з березнем -12.5%);
продукції хімічної промисловості	– на 2.1% (порівняно з березнем -7.1%).

З іншого боку, збільшився експорт:

продукції металургії	– на 23.8% (порівняно з березнем -9.8%);
деревини та виробів із неї	– на 15.7% (порівняно з березнем +7.0%);
промислових товарів	– на 18.2% (порівняно з березнем -0.7%).

Експорт продукції машинобудування був на рівні минулого року (порівняно з березнем **знизився на 2.5%**).

У квітні 2025 року в номінальному вимірі експорт найбільше скоротився до країн ЄС

¹ Відповідно до Закону України від 03.03.2023 № 2115-IX “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” частина інформації, що потрібна для складання платіжного балансу, не збирається. Оцінка платіжного балансу за квітень 2025 року здійснена на підставі наявної інформації та уточнюватиметься після отримання додаткових даних.

² Усі дані з платіжного балансу подаються без урахування тимчасово окупованих територій, у тому числі Автономної Республіки Крим та м. Севастополь.

³ Усі зміни показників у процентному відношенні зазначено порівняно з показниками відповідного періоду минулого року, якщо не зазначено інше.

(на 195 млн дол. США, або на 10.6%; частка скоротилася з 54.8% до 53.1%) та Азії (на 144 млн дол. США, або на 14.4%; частка скоротилася з 29.7% до 27.5%). Також скоротився експорт до Африки (на 47 млн дол. США, або на 17.7%, частка знизилася з 7.9% до 7.0%). Водночас зріс експорт до країн Америк (на 38 млн дол. США, або у 1.5 раза; частка зросла з 2.1% до 3.5%) та країн СНД (на 25 млн дол. США, або на 17.2%, частка зросла на з 4.3% до 5.5%).

Обсяги імпорту товарів становили 6.3 млрд дол. США. Майже все зростання було забезпечене збільшенням неенергетичного імпорту на 8.2% (порівняно з березнем скоротився на 4.9%) за рахунок:

продукції машинобудування	– на 10.5% (порівняно з березнем -8.9%);
чорних та кольорових металів	– на 6.6% (порівняно з березнем +5.0%);
продовольчих товарів	– на 1.5% (порівняно з березнем -9.6%).

Водночас імпорт скоротився за такими товарними групами:

продукцією хімічної промисловості	– на 13.8% (порівняно з березнем -18.5%);
промисловими товарами	– на 12.0% (порівняно з березнем -13.3%);
деревиною та виробами з неї	– на 15.9% (порівняно з березнем -5.2%).

Енергетичний імпорт зріс на 13.3% (порівняно з березнем скоротився на 35.8%) за рахунок зростання імпорту газу, вугілля та електроенергії; водночас скоротився імпорт нафтопродуктів.

У квітні 2025 року в номінальному вимірі імпорт зріс майже з усіх регіонів світу, найбільше – з Азії (на 154 млн дол. США, або 8.0%; частка скоротилася з 33.6% до 33.4%) та країн Америк (на 100 млн дол. США, або на 26.8%; питома вага зросла з 6.5% до 7.6%). Також збільшився імпорт із країн ЄС (на 29 млн дол. США, або 1.0%, частка знизилася з 49.2% до 45.7%). Натомість скоротився імпорт товарів із країн СНД (на 25 млн дол. США, або 33.3%; частка зменшилася з 1.3% до 0.8%).

Дефіцит торгівлі послугами зберігся на рівні минулого року – 0.4 млрд дол. США за рахунок одночасного скорочення експорту та імпорту послуг на 8.2% та 6.1% відповідно. Зменшення експорту зумовлювалося скороченням головним чином експорту транспортних послуг (на 40.5%, насамперед за рахунок трубопровідного транспорту), інших ділових (на 11.7%, за рахунок технічних послуг) та фінансових послуг (на 33.3%). З іншого боку, зріс експорт комп'ютерних послуг (на 4.4%), послуг з переробки матеріальних ресурсів, що належать іншим сторонам (на 31.3%), та витрати осіб, які подорожують Україною (на 11.0%). Імпорт послуг скоротився за рахунок витрат⁴ подорожуючих і короткострокових мігрантів – на 17.5%, до 1.0 млрд дол. США, та фінансових послуг (на 46.2%). Водночас зріс імпорт транспортних послуг (на 14.6% в основному за рахунок морського транспорту), інших ділових послуг (на 8.8% за рахунок рекламних та технічних послуг) та державних послуг (у 1.5 раза).

⁴Оцінка витрат українців за кордоном ґрунтується на даних про розрахунки за платіжними картками за кордоном, даних ООН та Державної прикордонної служби України про кількість осіб, які виїхали за кордон через війну.

У квітні профіцит балансу первинних доходів скоротився до 79 млн дол. США (у квітні 2024 року – 151 млн дол. США): скорочення надходжень за статтею “оплата праці” (на 18.5%) відбувалося швидшими темпами, ніж зменшення виплат за доходами від інвестицій⁵ (на 10.7%).

Профіцит балансу вторинних доходів зріс до 2.4 млрд дол. США порівняно з 0.8 млрд дол. США у квітні 2024 року завдяки високим обсягам грантової допомоги від міжнародних партнерів – 1.7 млрд дол. США (відсутні у квітні минулого року).

Обсяги приватних грошових переказів зменшилися на 13.5% та становили 0.7 млрд дол. США⁶. Заробітна плата, яку українці отримують із-за кордону, скоротилася на 9.7%, а інші приватні перекази, що надійшли через офіційні канали, знизилися на 9.1%. Загалом офіційними каналами надіслано на 9.4% переказів менше, ніж у квітні 2024 року, тоді як потік через неформальні канали зменшився на 19.0% порівняно з квітнем минулого року.

Усього за січень – квітень поточного року обсяги грошових переказів зменшилися на 16.7%: чиста оплата праці скоротилася на 19.4%, а приватні трансферти знизилися на 13.1%.

Чисте запозичення від зовнішнього світу (сумарне сальдо поточного рахунку та рахунку операцій із капіталом) **становило 1.1 млрд дол. США** (у квітні 2024 року – 1.9 млрд дол. США).

Загалом за січень – квітень 2025 року чисте запозичення від зовнішнього світу становило 6.8 млрд дол. США, за відповідний період минулого року – 5.2 млрд дол. США.

Чистий приплив за фінансовим рахунком становив 4.8 млрд дол. США (у квітні минулого року – 0.5 млрд дол. США) і на 90% сформувався за рахунок припливу до державного сектору.

У цілому за січень – квітень 2025 року чистий приплив коштів за фінансовим рахунком становив 9.3 млрд дол. США, за аналогічний період 2024 року – 7.1 млрд дол. США.

Чистий приплив за операціями сектору державного управління становив 5.4 млрд дол. США (у квітні 2024 року – 0.9 млрд дол. США) та зумовлювався чистим надходженням кредитних коштів від міжнародних партнерів на відповідну суму. Зовнішні активи Національного банку України зросли на 1.0 млрд дол. США⁷.

Чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 159 млн дол. США (у квітні 2024 року – 484 млн дол. США), у тому числі:

⁵ До платіжного балансу за січень – квітень 2025 року включені обсяги реінвестованих доходів тільки банківського сектору.

⁶ Загальні обсяги переказів уточнюватимуться на підставі даних дзеркальної статистики окремих країн, що надходять пізніше оприлюднення даних платіжного балансу.

⁷ Україна отримала кредит відповідно до угоди між Україною та Великобританією в межах ERA. Ці кошти не були зараховані до міжнародних резервів України у зв'язку з їх обмеженням (цільовим) призначенням щодо використання.

реінвестування доходів⁸ банківського сектору – 85 млн дол. США (у квітні 2024 року реінвестування доходів банківського сектору становило 80 млн дол. США, реального сектору – 263 млн дол. США);

чистий приплив акціонерного капіталу (крім реінвестування доходів) – 30 млн дол. США (у квітні минулого року – 72 млн дол. США);

чисте залучення за борговими інструментами – 44 млн дол. США, із них за кредитами сестринських підприємств – 13 млн дол. США (у березні 2024 року 72 млн дол. США, із них за кредитами сестринських підприємств – 44 млн дол. США).

За чотири місяці 2025 року чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено в 701 млн дол. США (у тому числі реінвестування доходів⁸ банківського сектору – 299 млн дол. США). За чотири місяці 2024 року чистий приплив становив 2.4 млрд дол. США (у тому числі реінвестування доходів – 1.6 млрд дол. США). Чистий приплив акціонерного капіталу (крім реінвестування доходів) становив 91 млн дол. США (за чотири місяці 2024 року – 392 млн дол. США). Чисті залучення за борговими інструментами становили 311 млн дол. США (за чотири місяці 2024 року – 518 млн дол. США).

Чисте зменшення зовнішньої позиції банківського сектору за портфельними та іншими інвестиціями становило 158 млн дол. США: зменшення зовнішньої позиції за статтею “валюта і депозити” на 390 млн дол. США було частково нівельоване чистою купівлею банками цінних паперів нерезидентів на 241 млн дол. США.

Чисте зменшення зовнішньої позиції реального сектору (без урахування прямих іноземних інвестицій) **становило 263 млн дол. США:** зменшення чистої зовнішньої позиції за торговими кредитами на 0.8 млрд дол. США (у квітні 2024 року – 0.5 млрд дол. США) частково нівелювалося зростанням обсягів готівкової валюти поза банками на 0.5 млрд дол. США (у квітні 2024 року зросли на 1.1 млрд дол. США).

За січень – квітень 2025 року зростання обсягів готівкової валюти поза банками оцінено в 4.2 млрд дол. США, за відповідний період 2024 року – у 5.0 млрд дол. США.

Чистий приплив до приватного сектору (разом із помилками та упущеннями) у квітні **становив 452 млн дол. США** (у квітні 2024 року відплив становив 352 млн дол. США).

Платіжний баланс у квітні зведено з профіцитом у 3.8 млрд дол. США (у квітні 2024 року дефіцит становив 1.3 млрд дол. США). Чисті виплати перед МВФ становили 82 млн дол. США (у квітні 2024 року – 81 млн дол. США).

Станом на 01 травня 2025 року обсяг міжнародних резервів становив 46.7 млрд дол. США, що забезпечує фінансування імпорту майбутнього періоду протягом 5.6 місяця.

⁸ До платіжного балансу за січень – квітень 2025 року включені обсяги реінвестування доходів тільки банківського сектору.